

ÅRSBERETNING 2011 SEX & SAMFUND

SEX
SAMFUND

RUMMELIGHED OG RETTIGHEDER

Hvis der er to begreber, som kendetegnede Sex & Samfunds arbejde i 2011, så er det *rummelighed* og *rettigheder*. Tilsammen udgør de den røde tråd i vores indsats for at sikre seksuel og reproduktiv sundhed for alle. For at styrke den enkeltes mulighed for at træffe frie og informerede valg. Og for at bekæmpe stigmatisering og diskrimination på grundlag af køn, krop og seksuelle præferencer.

Når vi for eksempel taler om at være "normkritiske", så handler det jo i bund og grund om at arbejde for en rummelig og mangfoldig verden, hvor der er plads til alle, og hvor enhvers basale rettigheder respekteres – ikke kun dem, der lever op til flertallets normer og idealer.

I 2011 blev Sex & Samfunds rettighedsbaserede arbejde udfoldet stærkere end nogensinde tidligere, nationalt såvel som internationalt. Et godt eksempel er vores mål om, at alle børn og unge i Danmark har ret til tidssvarende og relevant seksualundervisning i grundskolen såvel som på ungdomsuddannelserne. Vi har udarbejdet gode materialer til eleverne og tidssvarende metoder til underviserne. Vi har bidraget til at sikre kvalificerede lærere og til at skabe bedre rammer for seksualundervisningen, både via kampagner og via politisk fortalarbejde. Og på alle disse fronter blev der skabt klare forbedringer i det forgangne år.

Den seneste Uge Sex kampagne – afholdt i februar 2012, men planlagt gennem hele 2011 – satte således ny rekord med mere end 185.000 deltagende elever fra det ganske land. Der blev brugt mere tid på seksualundervisning i denne uge end nogensinde tidligere. Vores kampagnematerialer nåede et svimlende omfang på næsten 700 sider. Kampagnen nåede ikke blot ind på Christiansborg, hvor politikerne for første gang i historien modtog live seksualundervisning, den fik også rosede ord med på vejen af Undervisningsministeren.

Samtidig fik Sex & Samfund i 2011 kortlagt seksualundervisningen på ungdomsuddannelserne, ligesom vi fik sat markante fingeraftryk på det inspirationskatalog om seksualundervisning, som Undervisningsministeren for nylig udsendte til samtlige landets skoler og kommuner.

Også internationalt gjorde Sex & Samfund en forskel i 2011. Alle vores internationale aktiviteter har fokus på, hvordan vi bedst muligt sikrer basale rettigheder vedrørende information, prævention og sikre graviditeter til især kvinder og unge i udviklingslandene. Det var derfor utroligt glædeligt, at vi i 2011 indgik en programaftale med Danida, som har øget vores internationale programmidler og styrket vores partnerskaber med en række civilsamfundsorganisationer i Asien og Afrika. Vi lægger mange kræfter i at etablere stærke koalitioner og samarbejdsbånd mellem ligesindede ngo'er i nord og syd. Og vi styrkede i 2011 vores nordiske samarbejde som spydspids for en progressiv europæisk politik.

Endelig blev 2011 et gennembrud for den EU-finansierede Sign of Life kampagne, som har givet os en unik mulighed for at gå bredere ud med en international oplysnings- og mobiliseringskampagne omkring seksuel sundhed og rettigheder. Sign of Life kampagnen har været særdeles synlig i det offentlige rum – ikke mindst på Facebook, hvor den har passeret de 21.000 "likes".

Kampagnen har også givet anledning til en frivilliggruppe på mere end 40 unge aktivister. En stor tak til dem og til vore medlemmer, bidragsydere, samarbejdspartnere og donorer for deres uvurderlige bidrag i 2011. Og tak til medarbejderne for deres dedikerede og utrættelige indsats, der er selve forudsætningen for, at vi kan nå vores mål.

Bjarne B. Christensen,
generalsekretær

Christian Graugaard,
bestyrelsesformand

VISION

SEX & SAMFUND ØNSKER EN VERDEN, HVOR:

- Alle har adgang til oplysninger og sundhedsydelse i relation til seksualitet, graviditet og fødsel.
- Seksualitet anerkendes i sin mangfoldighed både som en værdifuld del af livet og som en grundlæggende menneskerettighed.
- Stigmatisering og diskrimination ikke findes, og hvor retten til selv at vælge respekteres fuldt ud.

MISSION

SEX & SAMFUND VIL BIDRAGE TIL VISIONEN VED AT:

- Kæmpe for seksuelle og reproduktive rettigheder.
- Styrke den enkeltes mulighed for at træffe frie og informerede valg om seksualitet, seksuel sundhed, prævention og abort.
- Være fortaler for alles ret til oplysninger og sundhedsydelse i relation til seksualitet, graviditet og fødsel.

UDGIVET AF:
Sex & Samfund
Rosenørns Allé 14
1634 Kbh. V

Tlf.: + 45 33 93 10 10
Fax: + 45 33 93 10 09
E-mail: info@sexogsamfund.dk
Hjemmeside: www.sexogsamfund.dk

REDAKTION:
Bjarne B. Christensen (ansvarsh.),
Michael G. Madsen og Mikkel Dalum

TEKST:
Bjarne B. Christensen, Michael G. Madsen,
Mikkel Dalum, Kristine Heikel Winther,
Anders Sønderriis og Fiona Salter

Redaktionen afsluttet den 05. marts 2012

FOTO:
Michael G. Madsen, Mikkel Dalum,
Jennifer Woodside, Lars Nybøll m.fl.

FORSIDEFOTO:
Lars Nybøll

GRAFISK DESIGN OG PRODUKTION:
Westring + Welling A/S

MINISTERIUM RUSKER OP I SKOLERNES SEKSUALUNDERVISNING

ET NYT INSPIRATIONS KATALOG OM SEKSUALUNDERVISNING TIL ALLE SKOLER OG KOMMUNER SAMT EN NATIONAL KONFERENCE VAR NOGLE AF HØJDEPUNKTERNE OMKRING SEKSUEL SUNDHED DET SENESTE ÅR.

Sex & Samfund var medforfattere, da Ministeriet for Børn & Undervisning midt i januar 2012 udsendte et nyt inspirationskatalog om seksualundervisning til samtlige skoler og kommuner i Danmark.

Dermed fik seksualundervisningen i Danmark en tiltrængt saltvandsindsprøjtning. "Inspiration til bedre seksualundervisning i folkeskolen" skal således være med til at skabe overblik over kommunernes og skolernes muligheder for at organisere en bedre seksualundervisning.

Inspirationskataloget var kulminationen på arbejdet i den ekspertgruppe om seksualundervisning, som daværende undervisningsminister Bertel Haarder nedsatte i begyndelsen af 2010.

Blandt dem, der har været med i ekspertgruppen, er Sex & Samfund, og her er man meget tilfredse med resultatet:

- Vi har været meget glade for at kunne sætte vores faglige fingeraftryk på inspirationskataloget. Og vi er yderst tilfredse med det endelige resultat, der er i god tråd med vores måde at gribe seksualundervisning an på, siger Sex & Samfunds formand Christian Graugaard.

Sex & Samfund er overbeviste om, at inspirationskataloget vil blive godt modtaget af både skolerne og kommunerne. Det er således ikke vilje, der mangler i kommunerne omkring sek-

suel sundhed, men snarere organisering og penge. Da Sundhedsstyrelsen, Sex & Samfund og Fagligt Netværk for Seksuel Sundhed den 31. oktober og 01. november havde kaldt til National Konference om Seksuel Sundhed på Hotel Nyborg Strand, trak arrangementet i bogstaveligste forstand fulde huse med knap 150 deltagere. Inspiration var der masser af, lige som konferencedeltagerne kunne glæde sig over, at klamydiakurven omsider var knækket efter 10 år med flere og flere klamydiatilfælde. Konferencen viste dog også, at området næppe får flere midler i fremtiden.

- Ude i kommunerne bliver seksuel sundhed set som en konkurrent til de øvrige KRAM-faktorer (Kost, Rygning, Alkohol og Motion), der igen bliver set som en konkurrent til de andre forebyggelsesområder.

- Derfor skal vi heller ikke være imperiebyggere og skabe en helt ny søjle for seksuel sundhed, men derimod integrere og implementere det i den indsats, der allerede laves på de øvrige områder. I den forbindelse spiller ngo'erne en vigtig rolle, fastslog sundhedskonsulent Bjørn Hvidt Petersen fra Århus Kommune og kom dermed med en samlet konklusion for hele konferencen.

Hans ord blev bekræftet af Finansloven for 2012, der endte med stort set uændrede bevillinger til seksuel sundhed. Det kunne imidlertid være gået langt værre. I deres finanslovsforslag havde den tidligere VK-regering således lagt op til at halvere midlerne til forebyggelse fra 2012 – en nedskæring på i alt 24,2 millioner kroner. Det blev dog forhindret via et intensivt politisk fortalarbejde fra blandt andet Sex & Samfunds side.

KLAMYDIA-KURVEN KNÆKKEDE

ÅR	ANTAL TEST	TILFÆLDE
2002	275.447	16.203
2003	268.008	18.406
2004	296.979	21.624
2005	316.119	23.854
2006	324.660	24.866
2007	317.776	25.795
2008	338.150	29.116
2009	348.469	29.825
2010	333.600	27.932

Jeg vil gerne benytte anledningen til at takke Sex & Samfund for deres aktive deltagelse i udarbejdelsen af ministeriets publikation "Inspiration til bedre seksualundervisning i folkeskolen. Sex & Samfund har blandt andet bidraget med erfaringer fra et tæt samarbejde med skoler rundt om hele landet og med faglig ekspertise på området. Jeg værdsætter foreningens store engagement og håber, at Sex & Samfund også fremadrettet vil være med til at kvalificere folkeskolens seksualundervisning.

Christine Antorini,
Børne- og Undervisningsminister

JA TIL SEKSUALUNDERVISNING PÅ UNGDOMSUDDANNELSERNE

SEX & SAMFUNDS NYE LANDSDÆKKENDE KORTLÆGNING AF UNGDOMSUDDANNELSERNE VISER, AT ELEVERNE OG UNDERVISERNE EFTERLYSER SEKSUALUNDERVISNING.

- Det er vigtigt med seksualundervisning til alle unge.

Sådan udtaler en af de flere tusinde unge, der deltog i Sex & Samfunds landsdækkende kortlægning af behov og ønsker til seksualundervisning på ungdomsuddannelserne.

Undersøgelsen, der blev lanceret i efteråret 2011, sætter fokus på et af dilemmaerne ved seksualundervisningen, som den foregår i dag. Seksualundervisning er obligatorisk i

folkeskolen, men når flertallet af de unge begynder at have et sexliv, går de ikke længere i folkeskolen, men er derimod i gang med en ungdomsuddannelse.

Og Sex & Samfunds kortlægning viser, at der i dag kun er ganske få ungdomsuddannelser, som tilbyder de unge seksualundervisning, selv om både elever og undervisere på alle typer af ungdomsuddannelser efterspørger seksualundervisning, der bygger videre på undervisningen i folkeskolen.

MERE VIDEN OG BEDRE TID TIL SEKSUALUNDERVISNING

Samtidig tegner kortlægningen et klart billede af elevernes behov og ønsker til seksualundervisning. Mange unge oplever således, at de mangler mere viden om for eksempel seks sygdomme, seksuelle rettigheder, præventionsformer og seksualitet. Eller som en gymnasieelev udtrykker det:

- Der er mange teenagedrenge og -piger, der ikke sætter sig ordentligt ind i, hvordan deres kroppe fungerer.

Og ønsket om mere fordybelse er klart:

- Jeg savner, at man går mere i dybden med, hvad det er, seks sygdomme gør ved din krop. Vi ved godt, at hvis det gør ondt, når du tisser, så har du måske klamydia, fastslår en elev fra erhvervsuddannelserne.

Også undervisere og skoleledere efterspørger seksualundervisningstilbud på ungdomsuddannelserne:

- Det er vigtigt, at vi tilbyder nogle redskaber til de unge, så de kan blive bevidste om de ting, der sker med dem, når de bliver teenagere og voksne, udtaler en leder fra et handelsgymnasium.

UGE SEX PÅ UNGDOMSUDDANNELSERNE

Kortlægningen viste også, at eleverne er meget forskellige fra ungdomsuddannelser til ungdomsuddannelser.

Da ungdomsuddannelserne i 2012 blev en fast del af Uge Sex kampagnen, udviklede Sex & Samfund derfor målrettede undervisningsmaterialer til de forskellige typer af uddannelser.

Og lærerne og de unge tog godt imod kampagnen. Mere end 13.000 elever fra ungdomsuddannelserne var tilmeldt Uge Sex 2012 – heriblandt halvdelen af landets produktionsskoler.

NYT UGE SEX-SITE TIL UNGDOMSUDDANNELSERNE

Som en del af Uge Sex 2012 lancerede Sex & Samfund et nyt undervisnings-site på Sexlinien med film, billeder, blogs, interviews og historier, der kan bruges i Uge Sex-undervisningen på ungdomsuddannelserne. Her kunne man blandt andet følge den 16-årige Caspian Drums blog om at være transkønnet.

UNG DIALOG PÅ KULTURNATTEN

Sex & Samfund og LGBT Ungdom (Landsforeningen for Lesbiske, Bøsser, Biseksuelle og Transpersoner) bød velkommen til Kulturnatten 2011 i København med gratis klamydiatest, Sex Jeopardy og masser af dialog om seksualitet, køn, prævention m.m.

GYMNASIEELEVER KRÆVER SEKSUALUNDERVISNING

Christianshavns Gymnasium lavede deres egen Uge Sex happening, der satte fokus på seksualitet og køn – og på den manglende seksualundervisning på ungdomsuddannelserne. Eleverne skiftede køn og sendte balloner til vejs med budskaber som "Hvad er køn?", "Vi er bare mennesker", "Homo?" og "Seksualitet har mange farver".

Sex & Samfund anbefaler, at seksualundervisningen gøres obligatorisk på ungdomsuddannelserne.

FAKTA OM KORTLÆGNINGEN

Sex & Samfunds kortlægning af seksualundervisningen på ungdomsuddannelserne blev gennemført i efteråret 2010. Den bestod dels af en spørgeskemaundersøgelse blandt 3.500 unge, dels af kvalitative interviews med 50 elever og 30 lærere. Kortlægningen viste blandt andet at:

- 13 procent af de unge har modtaget et seksualundervisningstilbud på deres ungdomsuddannelse.
- 42 procent af de unge mener, at uddannelsen er en vigtig kilde til viden om prævention, seks sygdomme, seksualitet og krop.
- 30 procent af de unge mener, at de mangler viden om seksuelle rettigheder. 29 procent mangler viden om forskellige former for sex, og 27 procent mangler viden om seks sygdomme og seksuelle overgreb.
- 79 procent af de unge ønsker, at seks sygdomme skal fylde mere i seksualundervisningen. 75 procent ønsker fokus på graviditet og abort, mens 74 procent ønsker fokus på grænser og ansvar for andre, seksuelle rettigheder og sundhed og livskvalitet.
- 62 procent af de unge på ungdomsuddannelserne ikke taler - eller næsten ikke taler - med deres forældre om prævention, seks sygdomme og seksualitet.

Det er vigtigt at skabe debat om køn og seksualitet, da det er på ungdomsuddannelserne, vi har brug for det.

Mai Villadsen, fungerende næstformand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS).

De har ikke brug for at lære at sætte kondom på. Det har de jo klaret i grundskolen. Det, de har brug for, er: Gud, det var jo egentlig ikke så fantastisk. Hvilke forventninger er der? Kan jeg sige fra, og hvordan siger jeg fra?

Skoleleder på handelsskole

Jeg har aldrig fået noget at vide om, hvad de forskellige seks sygdomme indebærer.

Elev på erhvervsgrunduddannelsen (egu)

SEKSUALUNDERVISNING TIL ELEVER MED SÆRLIGE BEHOV

2011 BLEV I BOGSTAVELIGSTE FORSTAND ET SPECIAL-ÅR FOR SEX & SAMFUND, DER SOM NOGET HELT NYT BEGYNDTE AT TILBYDE SUPPLERENDE SEKSUALUNDERVISNING MÅLRETTEDE ELEVER MED SÆRLIGE BEHOV.

Sex & Samfund har mange års erfaring med undervisning af disse målgrupper, men takket være et samarbejde med TrygFonden, kan organisationen nu lave en særlig indsats på området.

Det betød blandt andet, at der i 2011 blev udviklet særskilte undervisningsmaterialer til brug på specialskoler – herunder en række piktogrammer (symbol-billeder), lige som Sex & Samfund uddannede et særligt korps af ung-til-ynge specialundervisere

- TrygFonden arbejder for muligheder for alle: At alle kan tage beslutninger og vælge på egen hånd, med udgangspunkt i det ståsted man har som menneske. Når det handler om fysisk og psykisk trivsel, er seksualitet en naturlig del, og derfor er det væsentligt, at unge med fysiske og psykiske udfordringer, deres forældre og omgangskreds får støtte, så seksualiteten ikke bliver endnu en udfordring, men en positiv tilgift, forklarer områdechef Mette Melgaard fra TrygFonden om projektet og tilføjer:

- Det fordrer et særligt målrettet undervisningstilbud, og her er vi meget glade for at kunne samarbejde med Sex & Samfund og deres store viden og kompetencer omkring seksualundervisning.

I forbindelse med projektet har Sex & Samfund indgået samarbejdsaftaler med otte specialskoler fordelt over hele landet. Disse skoler har fået lov til at afprøve det nye pilot-undervisningsmateriale, der blev udviklet i forbindelse med Uge Sex, lige som der er holdt kurser for underviserne og forældrearrangementer. Og materialet er blevet meget positivt modtaget:

ØVELSER TILPASSET SPECIALELEVER

Sex & Samfunds Uge Sex materialer blev i år ikke blot udvidet med et pilot-materiale til elever med særlige behov. Samtidig blev de øvrige materialer forsynet med tips til, hvordan undervisningen og øvelserne kunne tilpasses disse elever.

KUSSOMAT OG PIKKOMAT PÅ ROSKILDE

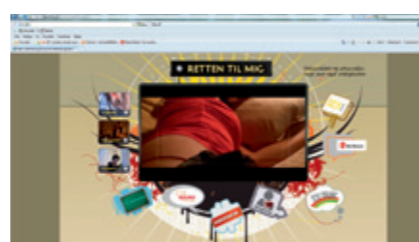
På Sex & Samfunds stand på Roskilde Festivalen 2011 havde man lånt den kendte Kussomat og udvidet konceptet med en Pikkomat. Ud over muligheden for at få fotograferet deres kønsorganer, kunne festivalgæsterne deltage i Sexgames på standen, få råd om sikker sex og vinde et års forbrug af kondomer.

- Det er tydeligt, at materialet er udviklet til unge med særlige behov. Det rammer meget bedre end det sædvanlige materiale, og det er lige til at bruge, som det er, udtaler en underviser på STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse).

Undervisningsmaterialet bygger i øvrigt på grundige forstudier og mere end 25 timers interviews med lærere, elever og forældre.

Sex & Samfunds specialundervisnings-projekt retter sig i første omgang mod elever med ADHD og autisme spektrum forstyrrelser. Disse elever er valgt, fordi statistikker fra blandt andet Januscentret viser, at 70 procent af de børn og unge, der behandles på grund af seksuelle overgreb eller andre grænseoverskridende handlinger, har en ADHD-diagnose.

RETTE TIL DIG

Danske unges kendskab til basale seksuelle rettigheder er meget lavt. Derfor lancerede Sex & Samfund og Red Barnet i sommeren 2011 et nyt undervisnings-site – www.rettentildig.dk – der skal give unge større kendskab til deres rettigheder, – og få dem til at bruge dem.

HVAD SEX & SAMFUND MENER OM PROSTITUTION

SEX & SAMFUND HAVDE I 2011 EN RÆKKE SPÆNDENDE DRØFTELSE OM PROSTITUTION. RESULTATET BLEV ET HOLDNINGSPAPIR, SOM TAGER AFSÆT I VORES FORTOLKNING AF SEKSUELLE RETTIGHEDER.

Et af de seneste års varme debattemner i Danmark er prostitution. Sex & Samfund har taget debatten op, og i foråret 2011 udsendte organisationen derfor et holdningspapir om køb og salg af seksuelle ydelser.

Bag holdningspapiret lå mere end et års arbejde, hvor Sex & Samfund havde hørt på indlæg fra de forskellige parter i prostitutionsdebatten – herunder de prostituerede selv, forskere, Seksualpolitisk Forum og de offentlige myndigheder på området.

Det mundede ud i seks overordnede holdninger:

- **Sex & Samfund anerkender den enkeltes ret til – under ansvar – at bestemme over sin egen krop og seksualitet.** I udgangspunktet bør det derfor være den enkeltes suveræne beslutning, om vedkommende ønsker at sælge seksuelle ydelser.
- **Sex & Samfund anbefaler, at tabuisering og stigmatisering modarbejdes, blandt andet gennem en styrket forsknings- og oplysningsindsats.** Det anbefales desuden, at prostituerede i højere grad inddrages aktivt i diskussionen om deres verden og hverdag.
- **Sex & Samfund anerkender, at der for nogle prostitueredes vedkommende ikke er tale om reel frivillighed, idet de kan være presset til prostitution på grund af "trafficking", social nød eller for at vedligeholde et illegalt stofmisbrug.** Der bør af samme grund arbejdes politisk, politimæssigt og socialt for at dæmme op for "trafficking" og for at støtte og beskytte svage prostituerede.
- **Sex & Samfund anbefaler en mangestregen, ikke-moraliserende hjælpe- og støtteindsats over for prostituerede.** Herunder vejledning og støttmuligheder for prostituerede, som ønsker at forlade erhvervet.

• **Sex & Samfund finder det rimeligt, at prostitution opfattes og behandles på lige fod med andre legale erhverv.** Det indebærer blandt andet, at prostituerede skal have mulighed for organisering i fagforbund og medlemskab af A-kasse. Det bør undersøges, hvordan dette kan gennemføres i praksis under hensyntagen til de særlige forhold på området.

• **Sex & Samfund anerkender, at nogle menneskers (herunder udviklingshæmmedes og handicappedes) livsglæde øges markant ved muligheden for køb af seksuelle ydelser.** Vi arbejder derfor for et samfund, som er rummeligt og tolerant over for disse menneskers lyster og behov, så længe de ikke udleveres på bekostning af andre.

Læs hele holdningspapiret på www.sexogsamfund.dk.

SARAH-EFFEKTEN RAMTE SEXLINIEN

Hvert år, når Sex & Samfund afholder den store Uge Sex kampagne, kan det aflæses direkte i antallet af opkald og indsendte spørgsmål til Sexlinien.

- På en normal uge får vi i snit 200 spørgsmål på brevkassen, men under Uge Sex stiger det til det fire- eller femdobbelte, siger Jeppe Hald, der er koordinator på Sexlinien.

På samme måde kan enkeltstående begivenheder få antallet af henvendelser til at stige. Et eksempel på det var, da Sarah Skaalum Jørgensen sidste forår vandt X-factor finalen. Hendes optræden på skærmen uge efter uge førte til et boom i antallet af henvendelser fra unge teenagepiger, der er usikre på, om de er lesbiske eller biseksuelle.

- Det er tydeligt, at Sarah er blevet rollemodel for mange piger. Det, at hun i så ung en alder er stået så åbent og afklaret frem omkring sin seksualitet, gør, at andre unge også tør stå ved, hvem de er. De er begyndt at reflektere over, om de selv er lesbiske, og over hvordan de i så fald skal få fortalt det til deres omgivelser, forklarer Jeppe Hald.

I alt havde www.sexlinien.dk over 324.000 besøg i 2011. Dertil kom 11.000 henvendelser på brevkassen og Sexliniens telefon. Også andre ngo'er henviser til Sexliniens rådgivning.

- Sexlinien er et rigtig godt og brugbart rådgivningstilbud for de unge, og vi henviser altid til Sexlinien, hvis vores rådgivere bliver stillet faktuelle spørgsmål om sex, som de ikke kan svare på. Det er utrolig vigtigt, at der er et sted, hvor man anonymt kan få talt om sex, og hvor man kan stille alle de spørgsmål, man ikke tør stille i skolen eller til sine forældre, siger børnefaglig konsulent Lise Qvistgaard fra Børns Vilkår

Finansielt blev 2011 lidt af en gyser for Sexlinien. Driftsbevillingsstøtten, der finansierer Sexlinien, udløb nemlig, men det lykkedes at skabe politisk opbakning og ny finansiering til Danmarks største og ældste seksualrådgivning.

2012 tegner til gengæld til at blive et rigtigt festår. Ikke blot får Sexlinien nyt udseende både grafisk og strukturmæssigt. Den 6. januar fyldte Sexlinien 20 år, hvilket vil blive fejret i årets løb.

SEKSUALUNDERSVISING I DE MINDSTE KLASSER SKABER ØGET TRIVSEL

TAKKET VÆRE ET SAMARBEJDE MED TRYGFONDEN BLIVER UGE SEX KAMPAGNEN NU UDVIDET MED DE MINDSTE KLASSER. I 2012 VAR DET 4.-5. KLASSERNES TUR.

I 2012 deltog over 185.000 elever fra grundskolen og ungdomsuddannelserne i den store, landsdækkende Uge Sex kampagne, som dermed satte ny deltagerrekord. Blandt dem var 39.067 elever fra 4.-5. klasserne, som fra i år kom fast med i kampagnen. Og de kommende to år udvides Uge Sex yderligere, så også 0.-3. klasserne kommer med.

At det nu er muligt at lave undervisningsmaterialer og seksualundervisning for de 6-12 årige skyldes et samarbejde mellem Sex & Samfund og TrygFonden. Men hvad har fået TrygFonden til at investere i seksualundervisning til de mindste elever i grundskolen?

- *Udviklingen af nye materialer målrettet de yngste elever er væsentligt, fordi det støtter op om børnenes trivsel, understreger direktør i TrygFonden, Gurli Martinussen, og fortsætter:*

- *Seksualundervisning er et vigtigt fag i skolen, fordi eleverne her kan udvikle deres viden, holdninger og erfaringer i forhold til vigtige emner som krop, køn og følelser. Det, arbejde vægter vi meget højt.*

Også blandt lærerne er der begejstring over, at de mindste elever nu også skal have seksualundervisning:

- *Man kan tydeligt mærke en forskel på eleverne. Det, at vi tager fat i meget stærke emner, skaber en fælleskabsfølelse i klassen på et dybere plan end ellers. Eleverne spejler sig i hinandens oplevelser og tanker, men opdager også, at det er tilladt at have forskellige tanker og bliver på den måde langt bedre til at acceptere hinanden, fortæller Lotte Christensen fra Tove Ditlevsens skole i København, som er klasselærer for en af de 5. klasser, der i år var med i Uge Sex for første gang. Hun fortsætter:*

- *Der er utrolig mange muligheder for at lade seksualundervisningen indgå i de forskellige fag. Det kan for eksempel være en snak i kristendomsundervisning om det at være menneske, eller en lektion i historie om forskellige familiefORMER gennem tiderne og ens ret til selv at bestemme over sin krop.*

Hendes elever er enige:

- *Det er rigtig godt, at man kan snakke i skolen om ting som kærester og følelser. Den slags snakker man ikke med sine forældre om, fordi det er for pinligt, så hvor skulle man ellers gøre det? siger Liva, og klassekammeraten Klara supplerer:*

- *Det er jo heller ikke sikkert, man lige har lyst til at tale med sine forældre om, når man får menstruation. Her er det godt med seksualundervisning i klassen. Jeg lærte for eksempel via Uge Sex, at menstruation er blod og slim fra livmoderen. Det vidste jeg ikke i forvejen.*

- *I det hele taget synes jeg, det godt at høre om disse ting tidligt, så man har nogle år til at gå rundt og spekulere over det. Det ville være alt for sent, hvis man først begyndte at høre om det i 7. eller 8. klasse.*

De to elever deltog sammen med resten af deres klasse i Uge Sex 2012, som i år havde det overordnede tema "Køn betyder noget".

- *Det er meget vigtigt at tale om køn og kønsroller allerede i de små klasser. Erfaringer viser, at det at tale om disse emner øger elevernes anerkendelse af og respekt for hinandens forskelligheder. Så på den måde handler seksualundervisning også om at være med til at forebygge diskrimination og mobning og øge elevernes trivsel, fastslår projektmedarbejder Line Anne Roien fra Sex & Samfund.*

Meldingen om, at eleverne skal have seksualundervisning helt fra 0. klasse førte i øvrigt til en del henvendelser og offentlig debat. Men det betyder selvfølgelig ikke, at 6-7 årige elever nu skal til at undervises i sex.

- *Det er en vigtig pointe i god seksualundervisning, at den skal tilrettelægges i forhold til elevernes alder og modenhed. Undervisningen skal handle om emner, som er relevante for eleverne, og den skal tage udgangspunkt i deres eget sprog og begreber,*

- *Emner som sex, seksualitet og prævention hører derfor hjemme i skolens ældste klasser og på ungdomsuddannelserne, hvor de er relevante og meningsfulde for de unge, mens elever på 0.-3. klasses trin skal lære om emner som kroppen, kønsroller, grænser og følelser, fastslår Line Anne Roien.*

Det er i øvrigt ikke blot Sex & Samfunds målsætning, at der skal være seksualundervisning på alle klasses trin i grundskolen. Det står også i Folkeskoleloven og i trinmålene for faget, som er beskrevet i Faghæfte 21 – Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab.

Samarbejdet mellem Sex & Samfund og TrygFonden omfatter grundskolen fra 0.-6. klasse. I alt deltog 68.081 elever fra 4.-6. klasse i Uge Sex 2012 kampagnen.

MINISTER ÅBNEDE UGE SEX

Uge Sex kampagnen blev i 2012 skudt i gang af Børne- og Undervisningsminister Christine Antorini, der besøgte en 5. klasse på Tove Ditlevsens Skole i København. Her understregede ministeren, at det er vigtigt med seksualundervisning på alle skolens klasses trin, fordi det er med til at øge trivslen i klasserne.

MIG OG MIN KROP

En af nyhederne i Uge Sex 2012 var et undervisningssite på nettet målrettet til elever i 4.-6. klasse, som blev lanceret lige før kampagnen. Det nye site – www.migogminkrop.dk – indeholder blandt andet quizer, film med både elever og kendte, spil, tekst og mulighed for at kommunikere med jævnaldrende elever. Sitet blev udviklet i samarbejde med TrygFonden.

700 SIDERS KAMPAGNEMATERIALE

Undervisningsmaterialerne til Uge Sex 2012 kampagnen var mere omfattende end nogensinde tidligere. I alt blev der udarbejdet omkring 700 siders materialer, herunder særskilte grund- og temamaterialer til 4.-6. klasserne. Når 2.-3. klasserne kommer med i 2013 vil der også blive udarbejdet særskilte materialer til dem.

SEKSUALUNDERSVISING PÅ CHRISTIANSBORG

Som optakt til Uge Sex 2012 kampagnen blev der for første gang nogensinde gennemført seksualundervisning på Christiansborg. Det var Folketingets Tværpolitiske Netværk for Seksuel og Reproduktiv Sundhed og Rettigheder, der stod bag arrangementet, hvor 12 folketingspolitikere fik lov at opleve nogle af øvelserne fra Uge Sex materialet på egen krop.

SAMARBEJDET MED TRYGFONDEN

Sex & Samfund og TrygFonden samarbejder om Uge Sex kampagnen for skolens 0.-6. klasser. Målet er at sikre børn og unges sundhed og trivsel gennem tids-svarende seksualundervisning i øjenhøjde. I 2012 kom 4.-5. klasserne med i kampagnen. I 2013 er det 2.-3. klassernes tur, og i 2014 udvides kampagnen med 0.-1. klasserne.

“

Sex & Samfund varetager en vigtig opgave med at sætte fokus på emner, der kan være lidt vanskelige at tale om. De sætter også fokus på retten til at være den, man er, og medvirker til, at der kan undervises i sex på en meget kompetent måde.

Christine Antorini, Børne- og Undervisningsminister

KAMPAGNER DER RYKKER!

Sex & Samfunds fornemmeste opgave er at bidrage med viden og handlekompetencer inden for seksuel og reproduktiv sundhed. Igennem mange år har organisationen opfyldt dette mål gennem omfattende og kvalificerede undervisnings- og oplysningsmaterialer til stor værdi for de enkelte målgrupper. Men hvordan breder man viden og handlekompetencer ud til endnu flere? Svaret er: Gennem kampagner.

En af nøglerne bag en succesfuld kampagne er målgruppeinvolvering. Målgruppen skal kunne se, at der er en værdi i at engagere sig i en kampagne. Først her kan man fastholde deres opmærksomhed og komme med handlingsanvisninger, der for alvor får kampagnerne til at rykke. På Sundhedsstyrelsens årlige Kun med Kondom kampagne lykkedes det Sex & Samfund at tiltrække 40.000 brugere på Facebook. Det bærende element var en aktiv kommunikation med de unge, som fik meningsudvekslinger til at blomstre.

- Sex & Samfund opnåede med Kun med Kondom på Facebook at skabe et interaktivt og engagerende kommunikationsfokus, som er efterstræbelsesværdig for enhver, der arbejder med Facebook-kampagner, udtaler Jacob Boesby, kreativ ansvarlig fra kommunikationsbureauet Wagawaga, Sex & Samfunds partner på kampagnen.

Målgruppeinvolvering handler for Sex & Samfund også om at give målgruppen et medejerskab. Ved at lade målgruppen præge kampagnerne, får de ejerskab og meget mere værdi, som tilsammen giver kampagnerne større effekt. Således tilkendegav over halvdelen i en undersøgelse, at Kun med Kondom har fået dem til at ændre syn på deres egen risiko for at blive smittet med en seksygdom.

På Kun med Kondom kampagnen var det ikke kun Facebook, der gav de unge mulighed for at tage teten. Også på uddannelsesinstitutioner, fredagsbarer og diskoteker nåede kampagnen ud til de unge, som tog budskabet i egen hånd og delte kondomer ud til jævnaldrende. Det er blandt andet ting som disse, som nu i fire år har fået Sundhedsstyrelsen til at vælge Sex & Samfund til at køre kampagnen regionalt og lokalt.

- Vi er meget glade for samarbejdet med Sex & Samfund. De er utrolig dygtige til at involvere målgruppen både på Facebook og ude på uddannelsesinstitutionerne, og de formår at tænke i helheder og bidrage til, at alle elementerne af kampagnen spiller sammen, udtaler projektleder for kampagnen Niels Sandø fra Sundhedsstyrelsen.

I forbindelse med Verdens Præventionsdagen tog Sex & Samfund også nye metoder i brug for at involvere de unge i budskabet om sikker sex. Her blev efterskoleelever sat

på en kreativ prøve i en konkurrence om at lave den flotteste og mest originale plakat om prævention til unge på deres egen alder. Det kom der 43 mangfoldige bud på plakater ud af fra 9 udvalgte efterskoler, som deltog i pilotprojektet. Eleverne følte sig taget seriøst, og vinderne fik som præmie trykt og sendt deres plakat ud til alle landets efterskoler.

- Det var en helt vildt fed præmie. I stedet for at vi bare laver en plakat, som ikke skal bruges til noget, så var det lidt en anerkendelse for det, vi havde lavet, fortalte en af eleverne.

RESPEKT FOR SAMARBEJDSPARTNERE

En anden vigtig nøgle til kampagnernes succes er den decentrale forankring, som ved hjælp af eksterne aktører bringer budskaberne helt ud til målgrupperne. Havde det ikke været for det tætte og systematiske samarbejde med kommuner, skoler, ungdomsuddannelser og virksomheder, var landsdækkende kampagner som Kun med Kondom, og særligt Sex & Samfunds eget flagskib Uge Sex, aldrig nået så bredt ud som i det forgangne år.

Samarbejdet med netop kommuner og skoler blandt mange andre eksterne kræfter er noget af det, som Sex & Samfund vægter allerhøjest. Mange vil gerne være med til at gøre en forskel, men i en travl kommunal- og skolehverdag er det vigtigt, at indsatserne er tilpasset deres virkelighed. Derfor gør Sex & Samfund meget ud af at tilrettelægge kampagnerne på en måde, der gør det nemt for aktørerne at bringe kampagnerne ud til målgrupperne.

Det gør sig også gældende blandt den store gruppe af frivillige, som på kampagnen Sign of Life har været med til at få danskernes øjne op for teenagegraviditeter og mødre-dødelighed i Afrika. Her spiller udadvendte aktiviteter og events en stadig vigtigere rolle i forhold til at binde alle dele af kampagnerne sammen. Som da Kun med Kondom lancerede en event på Rådhuspladsen, der fik to kendte unge-ansigter til at stille op i det gode budskabs navn. Det er gennem udadvendte aktiviteter som disse, at Sex & Samfund står ansigt til ansigt med målgruppen. Det skaber både engagement og følelsen af at løfte i samlet flok, som er altafgørende for, at kampagnerne skaber værdi – ikke bare for målgruppen men for hele Sex & Samfunds virke.

Mine elever elsker at arbejde med materialet, og jeg synes, det er med til at skabe en god samtale om tabubelagte emner, som vi ellers ikke ville have. I skal have stor ros for jeres arbejde!

(Lærer, 7. klasse, Uge Sex)

Materialet var i sjældent grad lige til at gå til, lagde op til fine elevaktiviteter og engagerede eleverne. Jeg og de to andre lærere på trinnet var enige om, at det var meget fint.

(Lærer, 5. klasse, Uge Sex)

FAKTA OM UGE SEX 2012

Hvem: Over 185.000 elever deltog i kampagnen.
Hvad: Eleverne fra 4.-10. klasse og ungdomsuddannelserne fik seksualundervisning ud fra temaet "Køn betyder noget" og materialer tilpasset de forskellige klassetrin og uddannelsesretninger.

FAKTA OM KUN MED KONDOM 2011

Hvem: 87 kommuner deltog i kampagnen.
Hvad: Over 500 lokale aktører bidrog med aktiviteter.

FAKTA OM VERDENS PRÆVENTIONSDAGEN 2011

Hvem: 9 udvalgte efterskoler
Hvad: Eleverne skulle på baggrund af et undervisningsforløb dyste om at lave den bedste plakat om prævention

FAKTA OM SIGN OF LIFE

Hvem: Den brede befolkning med særlig fokus på unge, beslutningstagere og opinionsledere
Hvad: International oplysningskampagne med fokus på teenagegraviditeter og mødre-dødelighed i Afrika

Jeg kunne godt tænke mig at være en del af jeres kampagne og vil høre, om der er mulighed for at få tilsendt kondomer og måske et par plakater, som jeg kan dele ud og hænge op enten i Århus eller på min efterskole?

(Facebook bruger, Kun med Kondom)

Jeg har netop set en meget professionel og overbevisende film fra jeres kampagne. Meget veludført og visuelt fantastisk skruet sammen med et konstant flow af korte ord, som virkelig fortæller en stærk historie. Tak for det!

(S-tog passager, Sign of Life)

FRA OPADVENDT TOMMEL TIL AKTIVISME

Det spørgsmål stillede Sex & Samfunds kampagnemedarbejdere sig, og svaret er: Ved at give Facebookfans mulighed for medskabelse. Merværdi og handlemulighed er de to grundprincipper, som bærer Sex & Samfunds kampagnestrategier på Facebook.

På Sign of Life kampagnen – facebook.dk/sexogsamfundinternational (se billede) – har fans kunnet indsende egne videoer, hvor de sætter fokus på teenagegraviditeter i Afrika. Og på Kun med Kondom – facebook.dk/kunmedkondom – har wallen bl.a. fungeret som forum for unge, der ønsker at engagere sig på forskellig vis. Målgrupperne oplever på denne måde at blive taget seriøst og at blive aktive medskabere af kampagnen frem for passive modtagere. Med sammenlagt 60.000 fans på de to sider er succesen utvetydig.

Hvordan flytter man kommunikation på et socialt medie fra at være ensoporet til engagerende?

TRE SKARPE TIL EN FRIVILLIG

Mia Pagh, 24 år, studerer internationale udviklingsstudier på RUC.

HVAD LAVER DU SOM FRIVILLIG PÅ SIGN OF LIFE KAMPAGNEN?

- Jeg har blandt andet været med til at planlægge den event, vi holdt i december, hvor vi gik på gaden som gravide Luciabrude. Det var en god proces, hvor man både planlægger og bruger sin kreativitet. Nu sidder jeg og er med til at redigere noget af Sex & Samfunds video- og tekst materiale. Det er spændende at være med til at bestemme, hvordan det bedst muligt bliver formidlet.

HVAD HAR DU LÆRT?

- Jeg har fået erfaring med, hvordan man organiserer og motiverer andre frivillige, men også hvad der fanger medierne og befolkningen. Endelig har jeg lært at bruge Indesign, da jeg til eventen var med til at designe den flyer, vi delte ud.

HVAD ER DET BEDSTE VED AT VÆRE FRIVILLIG?

- Det har været at koordinere og at få tingene til at gå op i en højere enhed. Det med at holde overblikket og samtidig få indsigt i detaljerne i en kampagne. Og så selvfølgelig at møde danskerne på gaden - og at man føler, at man er med til at gøre en forskel.

HVORFOR VALGTE DU SEX & SAMFUND?

I aftentimerne sidder Sex & Samfunds nye hold af telefonmedarbejdere - kaldet phoner - nu og spreder opmærksomhed omkring organisationens mærkesager og skriver interesserede nye bidragsydere op. Blandt phonerne er 21-årige Patricia Sundstrøm, der tidligere har været phoner hos Politiken.

HVAD LAVER DU SOM PHONER?

- To gange om ugen sidder jeg i fire timer og ringer folk op og fortæller dem om problemerne med mødre dødelighed og det arbejde, som Sex & Samfund gør på området.

HVORFOR VALGTE DU SEX & SAMFUND?

- For mig gør det helt klart en forskel, at der er tale om en ngo, og at jeg arbejder for en sag, som jeg kan stå inde for.

HVAD ER DET BEDSTE VED AT VÆRE PHONER?

- At jeg er med til at redde kvinders liv og helbred. Det gør, at når jeg går hjem, så synes jeg, at jeg har gjort noget godt. Ja faktisk synes jeg, at alle i Danmark burde være medlem eller bidragsyder hos Sex & Samfund.

SEX & SAMFUND

TEENAGEPIGER DØR AF AT BLIVE GRAVIDE

SEX & SAMFUND SATTE I 2011 YDERLIGERE DAMP UNDER KAMPAGNEN 'SIGN OF LIFE.' CECILIE HOTHER BLEV AMBASADØR, DER VAR FILM I S-TOGENE, 'LIKES' VÆLTEDE IND PÅ FACEBOOK-SIDEN, OG KAMPAGNENS FRIVILLIGE KREEREDE EVENTS I KØBENHAVN.

Det er ikke malaria, de fleste afrikanske teenagepiger dør af. Eller sult for den sags skyld. De unge piger mellem 15 og 19 år dør af komplikationer i forbindelse med graviditet, fødsel og usikre aborter.

Mere end to millioner afrikanske teenagepiger bliver hvert år gravide. Men en teenagepiges krop er ikke færdigudviklet, og deres spinkle fysik har svært ved at klare en fødsel. Derfor har 15-19 årige piger dobbelt så stor risiko for at dø under fødslen, som voksne kvinder.

Formålet med kampagnen Sign of Life er derfor at sætte fokus på teenagegraviditeter og mødre dødelighed i Afrika.

TV-vært og vinder af Vild med dans, Cecilie Hother, har sagt ja til at stille sig i spidsen for kampagnen i Danmark og har været på gaden sammen med Sex & Samfunds frivillige for at fortælle om vilkårene for teenagepiger i Afrika. I 2011 var de frivillige på Hovedbanegården den 31. oktober, hvor vi blev syv milliarder mennesker på Jorden, og de var sammen med et gospelkor på Strøget på Luciadag den 13. december, hvor de som gravide Luciabrude fik skabt positiv opmærksomhed.

- Jeg stiller op, fordi det er en vigtig sag, som der ikke kan sættes nok fokus på. Jeg håber, at vi kan få folks øjne op for, at man med adgang til prævention og seksualoplysning kan forhindre en stor del af de uønskede graviditeter. Desuden er det vigtigt, at vi kan være med til at give kvinderne et sundere liv og en mulighed for selv i højere grad at vælge deres fremtid, siger Cecilie Hother.

Cecilie Hother rejser i april 2012 til Uganda, og her får hun følgeskab af en med-ambassadør, den 22-årige Cecilie Morville, som vandt en Sign of Life konkurrence på Facebook. De to unge kvinder skal sammen til Afrika for at møde teenagepiger, som har haft problemstillingerne inde på livet.

DET KU' VÆRE DIG ...

FILM, FACEBOOK OG FRIVILLIGE

Kampagnen foregår i flere universer, hvor der skabes opmærksomhed om teenagespigernes vilkår. Sex & Samfund indgik blandt andet samarbejde med Commute Media, som viser 'Sign of Life'-film i S-tog og på stationer, og med Boje Mobeck, som hjalp med at redigere filmene.

Kampagnen lever i høj grad også på Facebook, hvor der er mere end 21.000 'likes' på www.facebook.com/sexogsamfundinternational.

Et væsentligt Facebook-element er skabt gennem et godt samarbejde med KILROY Travel, hvor man på Facebook kan 'Klikke et Kondom.' Når brugerne 'liker' siden, donerer KILROY et kondom og en krone til Sex & Samfunds arbejde i Afrika.

- Vi er fantastisk taknemmelige for, at de frivillige, Cecilie Hother, KILROY, Commute og Boje Mobeck kaster frivillig tid, økonomi og hjerte i det her. Det havde ikke kunnet lade sig gøre uden dem, siger Lucca Weis Kalckar, international kampagnekoordinator i Sex & Samfund. Sign of Life kampagnen får støtte fra EU og finder sted fra 2010-2012 i seks europæiske lande: Danmark, Tyskland, Holland, Litauen, Estland og Letland.

ÅRSBERETNING 2011

GLOBALT ARBEJDE FOR KVINDERS RETTIGHEDER

I 2011 TOG SEX & SAMFUND ET SKRIDT HØJERE OP PÅ UDENRIGSMINISTERIETS RANGSTIGE OG FIK PROGRAMSTATUS. I TRE ÅR SKAL SEX & SAMFUND IMPLEMENTERE ET GLOBALT PROGRAM, SOM SKAL FREMME KVINDERS RETTIGHEDER.

Sex & Samfund øger de kommende år indsatsen for at hjælpe verdens marginaliserede kvinder og for at nedbringe den alt for høje mødre dødelighed. I 2011 indledte Sex & Samfund en tre-årig programsamarbejdsaftale med Danida med et budget på 28,5 millioner kroner.

Programmet har til formål at forbedre marginaliserede kvinders og mødres seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Programmet fokuserer på fortalervirksomhed og bliver implementeret af to regionale civilsamfundsnetværk i henholdsvis Sydasiens og Østafrika og har endvidere en global vinkel. Til at starte med yder programmet støtte til 12 organisationer fra 10 forskellige lande.

Sex & Samfunds rolle er at styrke ngo'ernes kapacitet til at lægge pres på lokale, nationale og regionale myndigheder med henblik på at styrke deres indsats indenfor seksuel og reproduktiv sundhed.

- Bevillingen er udtryk for stor anerkendelse af Sex & Samfunds arbejde for at styrke kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder. Det er tvingende nødvendigt at sætte større fokus på sundhedsrettigheder med henblik på at forbygge, at kvinder dør som følge af graviditet eller i barselssengen. Samarbejdet mellem netværkene på tværs af kontinenter betyder, at ngo'erne kan være med til at fastholde en international dagsorden, ikke mindst med henblik på at gennemføre FN's 2015-mål nr. 5, der handler om at sænke dødsraten for gravide og fødende kvinder, og at give unge og kvinder adgang til prævention. siger Birgit Lindsnæs, vikarierende international chef i Sex & Samfund.

EVALUERET AF KONSULENTFIRMA

Ved at overgå til programstatus hos Danida kommer Sex & Samfund nu ind i den gruppe af organisationer, som lig-

ger lige under de seks store rammeorganisationer. Forud for indgåelsen af programsamarbejdet er Sex & Samfund blevet evalueret af et konsulentfirma, der har analyseret kapaciteten i organisationen, og som kom frem til overordentligt positive konklusioner.

- Vi er stolte over, at Sex & Samfund får denne opbakning til vores internationale arbejde og ser frem til at udbygge vores arbejde gennem programsamarbejdsaftalen. Med programaftalen kan vi nå ud til langt flere kvinder og unge, der mangler basale seksuelle og reproduktive rettigheder, siger Bjarne B. Christensen, generalsekretær i Sex & Samfund.

Målet for programmet er at op mod 170.000 kvinder skal mærke en forbedring i deres seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Det betyder, at flere kvinder selv skal kunne bestemme over deres egen krop, bestemme med hvem og hvornår de har sex og have adgang til prævention og abort.

- Der bliver tale om at ngo'erne foretager en betydelig mobilisering af kvinder på lokalt niveau. Kvinderne bliver bevidstgjort om deres rettigheder og organiseret, så de kan bruge deres viden til at kræve deres rettigheder. Mange kender ikke fordelene ved at søge kvalificeret hjælp i forbindelse med graviditet og fødsel, siger international programmedarbejder i Sex & Samfund Jacqueline Bryld.

På sigt er det således et mål, at kvinderne skal øge efterspørgslen efter sundhedsydelser hos myndighederne. Og presset for kvindernes rettigheder skal de kommende år øges på fire niveauer: Lokalt, nationalt, regionalt og globalt.

'ARRANGERET ÆGTESKAB'

Organisationerne fra Sydasiens, der indgår i netværket, har siden 2007 arbejdet sammen for at udføre fortalervirksomhed for marginaliserede kvinder, mens det er nyt for ngo'erne fra Østafrika. Det er Sex & Samfund, der med støtte fra Danida, har bragt organisationerne sammen på tværs af verdensdelene.

ANTIKORRUPTIONSPOLITIK

Sex & Samfund har indført en antikorrupsionspolitik for foreningens arbejde, hvor vi arbejder aktivt for at forhindre korrupsion hos os selv og vore partnere. Vi bærer et stort ansvar for at undgå korrupsion og for at sikre, at de midler, vi råder over, bliver brugt både korrekt og med størst mulig gennemsigtighed. Medarbejdere, ledelse, bestyrelse og frivillige i Sex & Samfund og hos vores samarbejdspartnere er forpligtede til at følge antikorrupsionspolitikken. Politikken og tilhørende klageformular er tilgængelig både på vores danske og engelske hjemmeside.

- Det her tegner til at blive et yderst velfungerende 'arrangeret ægteskab'. Et ægteskab som er accepteret af begge parter, og hvor vi sammen kan være med til at rykke ved den globale dagsorden for kvinders rettigheder og adgang til sundhed, siger Dr. Peter Ibembe, direktør for organisationen RHU i Uganda.

Et vigtigt element i programmet er at fremme samarbejdet mellem de regionale netværk i Asien og Afrika. Og de to netværk kan lære af hinanden.

- Vi fra Sydasiens har en masse erfaring med at lægge pres på lokale, nationale og regionale magthavere, som vi kan dele med afrikanerne, mens organisationerne fra Østafrika har arbejdet med at hjælpe med at levere konkrete sundhedsydelser til borgerne. Der kan vi lære af hinanden på tværs af grænserne, siger Nalini Singh, program manager i den pan-asiatiske paraplyorganisation Arrow.

Organisation, land	Globalt program, 10 lande
Programaftale budget (kr.)	28.500.000
Midler brugt 2011 (kr.)	3.374.696

PARTNERSKABSSTRATEGI

Sex & Samfunds internationale aktiviteter planlægges og gennemføres i tæt samarbejde med civilsamfundsorganisationer i udviklingslandene, der deler Sex & Samfunds værdier og visioner. Sex & Samfund har altid lagt principper som en fælles vilje til politisk forandring og respekt for partneres forskelligheder til grund for vores partnerskaber. Men nu er disse principper også formuleret i en selvstændig partnerskabsstrategi, som er at finde på vores engelske hjemmeside.

KOMPETENTE UNGE VERDEN RUNDT

SEX & SAMFUND ARBEJDER MED UNGE MENNESKER I FLERE LANDE OG PÅ FLERE KONTINENTER. DE UNGE OG DERES UDFORDRINGER I LIVET ER BÅDE MEGET ENS OG MEGET FORSKELLIGE PÅ TVÆRS AF VERDEN. MEN SEX & SAMFUNDS MÅL OM AT GIVE DE UNGE STØRRE HANDLEMULIGHEDER OG GØRE DEM I STAND TIL AT REFLEKTERE OVER EGNE VÆRDIER ER DET SAMME.

Verden står overfor den største ungdomsgeneration, der endnu er set. Mere end 1,5 milliarder unge mennesker bliver i den kommende årrække seksuelt aktive. Derfor er det vigtigere end nogensinde at arbejde for at give dem adgang til og viden om prævention og seksualundervisning.

Sex & Samfund havde i 2011 fire projekter, der specifikt henvender sig til unge i Vietnam, Uganda, Indien, Rwanda og Kenya. Formålet er ikke blot at give de unge oplysning og sundhedsydelse, men også at styrke deres evne til kritisk at reflektere over egne og andres værdier og holdninger, så de herefter kan handle ud fra, hvad de finder bedst for dem selv og andre.

- Vi skal nå de unge, hvor de er. Det er utrolig vigtigt, at vi forstår de unges verden, og hvad der betyder noget for dem henholdsvis i Indien, Vietnam og de afrikanske lande. Vi tager de unge seriøst, og ser dem som en ressource, der har meget at bidrage

med. Både i Indien og Uganda har vi nogle utroligt dedikerede og dygtige unge, der kan nå ud til andre unge og få dem til at ændre deres liv og samfundet, siger international projektmedarbejder i Sex & Samfund Mia Lund Sørensen.

INDDRAGELSE AF UNGE

Sex & Samfund og vores partnere arbejder aktivt med at inddrage de unge i forhold til projektaktiviteterne, og det er med til at give de unge flere kompetencer end kun det, de bliver undervist i.

I Vietnam har Sex & Samfund siden 2003 samarbejdet med organisationen CGFED om at give kvalitets-seksualundervisning til unge og deres forældre gennem otte klubber. En af hjørnestenene i projektets succes har været at inddrage de unge aktivt, både når undervisningen skal planlægges og udføres.

- Projektet handler om at gøre de unge kompetente til at forvalte deres egen seksualitet. Undervisningen sigter mod, at de får viden om seksualitet og deres rettigheder, men parallelt så understøtter vi de unges frie deltagelse og selvstændighed i den måde projektet er designet på. Det er ikke kun indlæring af stof, men de unge får også lejlighed til at spille deres selvstændighed ud i forhold til planlægning af aktiviteter. Det giver grobund for selvstændighed på et bredere plan, siger Elisabeth Riber Christensen, international programmedarbejder.

Formelt afsluttes projektet i Vietnam i 2012, da det for længst har opnået sine mål, og det seneste år har arbejdet derfor været koncentreret om at få spredt erfaringerne i Vietnam. Således er der i løbet af 2011 kommet 72 nye klubber, som arbejder efter samme principper.

Også i Uganda arbejder Sex & Samfund sammen med Reproductive Health Uganda (RHU) for at inddrage de unge aktivt i det hiv-oplysningsprojekt, der skal forebygge hiv-smitte blandt unge løsarbejdere i byen Mbarara. Her har RHU uddannet 80 ung-til-ung formidlere, som arbejder med at påvirke andre unge til at ændre deres adfærd i forhold til for eksempel kondombrug.

“

- Efter at have deltaget i klubmøderne, har jeg fået større selvtillid. Jeg har blandt andet været med til at skrive og opføre et lille teaterstykke om, hvordan man kan undgå at blive seksuelt udnyttet af ældre mænd.

Nguyen Thuy Trang, Nam Dinh, Vietnam

I 2011 har 86 procent af de unge, der er i berøring med projektet, fået en hiv-test. I 2008, da 2. fase af projektet startede, var det 36 procent. Projektet uddelte i 2011 også 255.218 kondomer til unge.

UNGE ARBEJDER OGSÅ PÅ POLITISK PLAN

I Indien, i landets folkerigeste stat Uttar Pradesh, har Sex & Samfunds samarbejdspartner Sahayog, haft stor succes med at inddrage unge aktivt i politisk arbejde. Gennem oprettelsen af 120 ungegrupper arbejder 1.700 unge for at få gennemført en unge-politik i delstaten. Ungegrupperne er et fritidstilbud til de unge, hvor de får seksualundervisning og undervisning i kommunikation og rettigheder i forhold til for eksempel uddannelse, ligestilling og sundhed. Samarbejdet med organisationen Sahayog i Indien udløb i september 2011, men allerede i udgangen af 2010 havde projektet nået sine mål. I 2011 var arbejdet derfor fokuseret på at sikre fortsættelsen af ungegrupperne og et netværk for unge på statsniveau efter projektets afslutning.

I Afrika påbegyndte Sex & Samfund i 2011 et samarbejde med vores tre søsterorganisationer i Kenya, Rwanda og Uganda gennem vores internationale paraplyorganisation IPPF. Organisationerne implementerer et projekt om unge, seksualundervisning og fortalervirksomhed, som går under navnet A+. Sammen med vores tre partnere vil vi udvikle deres kapacitet til at kunne advokere for seksualundervisning og sundhedsydelse til unge. I alle tre lande er der projekter, der leverer sundhedsydelse og seksualundervisning i udvalgte distrikter.

Sex & Samfunds arbejde for at give unge selvstændige stemmer og viden om seksualundervisning bliver vigtigere og vigtigere de kommende år, hvor de store ungdomsgenerationer

vokser op. Efterhånden som flere og flere unge bliver seksuelt aktive, forventes efterspørgslen af prævention at stige med 40 procent over de næste 15 år, skønner FN. Det er bekymrende set i forhold til, at der allerede nu ikke er tilstrækkeligt prævention til rådighed. På verdensplan har 215 millioner kvinder ikke adgang til den prævention, de ønsker at bruge, og med verdens største ungdomsgeneration på vej ind i den reproduktive alder, ser dette tal ikke foreløbigt ud til at falde.

Organisation, land	Projektperiodens budget (kr.)	Midler brugt 2011 (kr.)
CGFED, Vietnam	8.566.012	1.705.458
RHU, Uganda	9.994.517	1.882.945
Sahayog, Indien	2.999.539	689.437
IPPF, Kenya/Rwanda/Uganda	816.198	153.919

NYT STÆRKT TVÆRPOLITISK NETVÆRK I FOLKETINGET EFTER VALGET

Efter folketingsvalget i september 2011 har 34 politikere fra alle partier meldt sig til at deltage i Folketingets Tværpolitisk Netværk for Seksuel og Reproduktiv Sundhed og Rettigheder. Netværket har til formål - via samarbejde på tværs i Folketinget - at fremme og skabe opmærksomhed omkring seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

Netværkets formand er Sophie Hæstorp Andersen (S). Hun har været medlem af netværket i flere år.

- Jeg er glad for at se, at der også efter valget var stor opbakning fra folketingets partier til denne vigtige dagsorden. Vi ser frem til i de kommende år at sætte yderligere fokus på kvinders og unges rettigheder i forbindelse med seksuel og reproduktiv sundhed i verden og i Danmark, siger Sophie Hæstorp Andersen.

Netværket arbejder for at sikre, at der fra politisk side er opmærksomhed omkring at prioritere rettigheder i forbindelse med graviditet, fødsel og seksualitet. Aktiviteter inkluderer deltagelse i Uge Sex og Sign of Life kampagnen, formulering af læserbreve og et årligt møde med udviklingsministeren.

Sex & Samfund fungerer som sekretariat for netværket og udsender nyhedsbreve og anden information til politikerne.

Et af de helt store nedslagspunkter for Netværkets arbejde i 2012 bliver konferencen Rio+20, som er en stor FN-konference, hvor det internationale samfund arbejder frem mod at etablere en ramme for fremme af bæredygtig udvikling.

- Allerede i 2011 begyndte vi at varme op til Rio+20, som bliver en af de vigtigste internationale begivenheder i 2012. Vi kæmper for, at verdens politikere anerkender, at man ikke kan tale om bæredygtig udvikling samtidig med at tale om befolkningsdynamik og reproduktiv sundhed. Befolkningsvækst har massiv betydning for presset på verdens ressourcer. Det står i skærende kontrast til, at vi ved, at 215 millioner kvinder ikke har adgang til den prævention, de efterspørger. Et tal, som vil stige dramatisk i de kommende år, i takt med, at verdenshistoriens største ungdomsgeneration står på spring til at blive seksuelt aktive, siger Mette Kirstine Schmidt, international politikmedarbejder i Sex & Samfund.

IPPF FOKUSERER PÅ DE UNGE

Mens vi i International Planned Parenthood Federation, IPPF, fejrer vores 60 års jubilæum, kan vi glæde os over, at vores indsats allerede har forbedret millionvis af liv og har potentiale til fortsat at skabe vigtige og varige resultater i bekæmpelsen af fattigdom og til støtte for menneskelig udvikling.

Vores grundlæggere ville forbløffes over, hvor meget det politiske og sociale landskab har forandret sig, siden de startede for 60 år siden. Desværre ville de ikke desto mindre kunne nikke genkendende til mange af vor tids udfordringer: Sårbare kvinder, ulighed mellem kønnene, usikre aborter, uønskede graviditeter og unge uden tilstrækkelig viden om at dyrke sikker sex.

I disse år debuterer verdens største ungdomsgeneration nogensinde i sexlivet, og IPPF har valgt at prioritere deres behov og rettigheder. Vores tjenesteydelser og fortalervirksomhed inden for seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed støtter god seksualundervisning for alle. Desuden satser vi på at opnå vigtige politiske, sociale og lovmæssige forandringer og på at fremme unges lederskab.

Et eksempel er vores A+ projekt, der fremmer unges seksuelle rettigheder, tilbyder ungdomsvenlige service ydelser samt udbreder adgangen til kønsbevidst seksualundervisning. Der er igangsat projekter i Kenya, Rwanda og Togo,

der beskæftiger sig med fortalervirksomhed, efteruddannelse af lærere, mobilisering af lokalsamfundene samt naturligvis meningsfuld deltagelse af de unge selv.

I det forløbne år er der ligeledes høstet stor succes i mediearbejdet med de unge. Hjemmesiden "myx.ippf.org" blev lanceret som IPPF's nye platform for sociale medier til støtte for unges seksuelle rettigheder, mens vores filmserie "Girls Decide" vandt den prestigefulde IVCA Clarion Pris. Ligesom Sex og Samfund fortsætter vi med at tale for ændringer i love og politikker. Det har i løbet af de sidste seks år medført over 330 forbedringer i nationale politikker og lovgivninger.

Sex og Samfund er den danske medlemsorganisation af IPPF.

FAKTA OM IPPF

International Planned Parenthood Federation (IPPF) er en global sammenslutning for familieplanlægning, der tilbyder hjælp og fører an i kampen for seksuelle og reproduktive rettigheder for alle. IPPF har medlemsorganisationer i 154 lande – herunder Danmark – og arbejder i 170 lande. IPPF blev grundlagt tilbage i 1952, og Sex & Samfund var en af de første organisationer, der meldte sig ind i sammenslutningen.

SEX & SAMFUNDS REGNSKAB 2011

Sex & Samfunds omsætning voksede i 2011 til 34,8 millioner kroner - en stigning på 25 procent i forhold til 2010. Væksten svarer i øvrigt til den gennemsnitlige vækst, organisationen har haft siden 1997. Det afspejler den markante udvikling i programmer, aktiviteter og gennemslagskraft, som Sex & Samfund har oplevet i de senere år. Bundlinjen i 2011 endte med et overskud på kr. 290.574 kroner, hvilket også er klart tilfredsstillende.

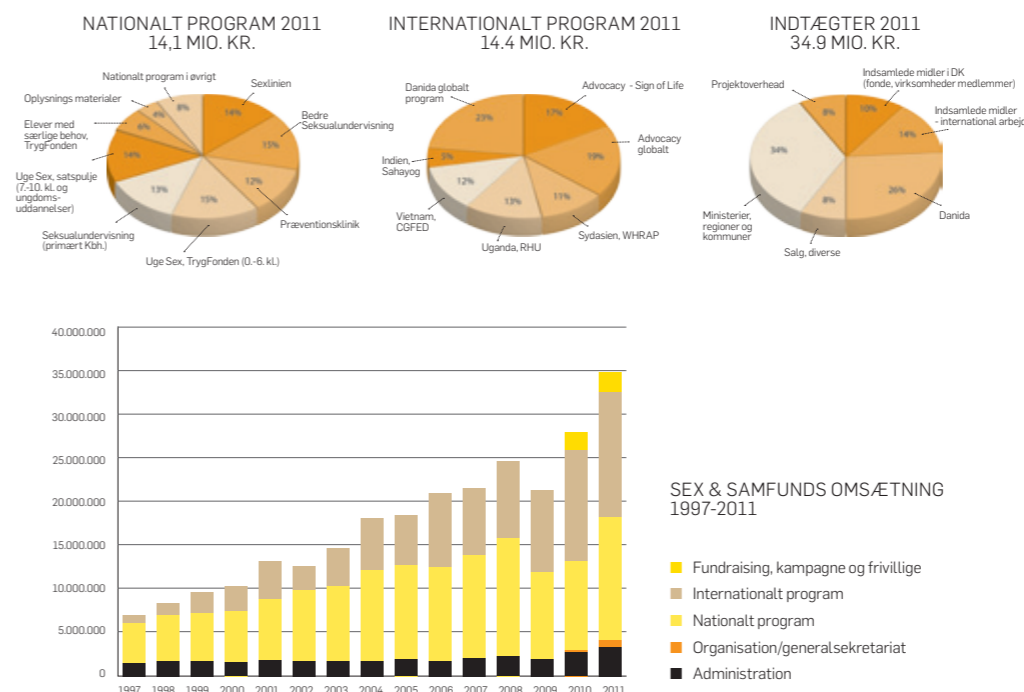
De nationale afdelingsprogrammer udgjorde 41 procent af foreningens samlede omsætning, og aktiviteterne voksede i 2011 med 39 procent. Væksten skyldes primært et samarbejde med TrygFonden, der gjorde det muligt at udvide Uge Sex kampagnen til også at gælde de yngste klasser, samt at vi startede et udviklingsprojekt for unge med særlige behov. De store programmer Sexlinien, Bedre Seksualundervisning og Præventionsklinikken fortsatte på niveau med tidligere år.

Det internationale program tegnede sig for andre 41 procent af foreningens omsætning og voksede med 12 procent. Stigningen skyldes primært, at vi midt 2011 fik en programsamarbejdsaftale med Danida, som giver øgede og bedre rammer for det internationale arbejde. Fundraising, kampagne og frivillig-arbejdet tegnede sig for 7 procent af udgifterne, som primært gik til Sign of Life, Kun med Kondom og Uge Sex kampagnerne. Fundraisingmæssigt begyndte vi i 2011 at opbygge en bidragsynderkampagne, som vi håber, kan være med til at sikre en større uafhængig finansiering af vores programarbejde.

Administrations- og organisationsafdelingerne tegnede sig samlet for 12 procent af omsætningen, stort set det samme som året forinden. Året finansielle indtægter blev trods vanskelige markeder fastholdt på niveauet fra 2010. Derimod var der atter et fald i foreningens værdipapirer, så vi ved udgangen af årets har en samlet egenkapital på 8,5 millioner kroner.

SEX & SAMFUNDS RÅDGIVNING OG INFORMATION I TAL

Sexlinien.dk	besøg	333.576
Sexliniens brevkasse	spørgsmål	8.735
Sexliniens telefon	samtaler	2.210
Abortnet.dk	besøg	53.816
Sexsygdomme.dk	besøg	196.589
Præventionsguide.dk	besøg	125.448
Bedre seksualundervisning.dk	besøg	47.112
Præventions- og rådgivningsklinikken	konsultationer	1.655
Supplerende seksualundervisning	elever (cirkatal)	15.000
Pjecer distribueret	Styk	132.488

SEX & SAMFUNDS BESTYRELSE

- Læge og seksualforsker *Christian Graugaard* (formand)
- Antropolog *Bjarke Oxlund* (næstformand)
- Sundhedskonsulent *Bjarne Rasmussen*
- Sygeplejerske *Lene Stavngaard*
- Ph.d. og projektleder *Ann Nielsen*
- Ekstern lektor *Siri Teller*
- Konsulent *Karen Ewers*

SEX & SAMFUNDS REPRÆSENTANTSKAB

- Sex & Samfunds repræsentantskab består af individuelle medlemmer samt følgende organisationsmedlemmer:
- AIDS-Fondet
 - Center for Sex og Sundhed
 - Danmarks Apotekerforening
 - Dansk Demografisk Forening
 - Dansk Forening for Klinisk Sexologi
 - Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi
 - Danske Kvindelige Lægers Forening
 - Dansk Handicap Forbund
 - Jordemoderforeningen
 - Den Alm. Danske Lægeforening
 - HIV Danmark
 - Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske
 - Landsforeningen Ungdomsringen
 - Mødrehjælpen af 1983
 - SMIL Landsorganisationen

SEX & SAMFUND TAKKER FOR ØKONOMISK STØTTE FRA:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet (Danida), Undervisningsministeriet, Sundhedsstyrelsen (Center for Forebyggelse), TrygFonden, Københavns Kommune, Region Hovedstaden, Folkesundhed København, Tips- og Lottomidlerne, International Planned Parenthood Federation (IPPF), EU, UNFPA, The William and Flora Hewlett Foundation, Pfizer, Bayer Healthcare, Meda, Sanofi Pasteur MSD, de 27 danske kommuner, som Sex & Samfund har samarbejdsaftaler med samt de mange personer og organisationer, der gennem bidrag og medlemskab har støttet organisationen.

TAK TIL JER, DER HAR GJORT DET MULIGT

Millioner af mennesker i verden har ikke adgang til seksualundervisning, prævention eller sikre fødsler og aborter. Mange har ikke engang friheden til at bestemme hvornår og med hvem, de vil have sex. Det arbejder Sex & Samfund for at ændre.

PRÆVENTION BIDRAGER TIL ØNSKEBØRN I INDIEN

"Jeg blev gravid første gang som 20-årig, fordi jeg ikke lærte noget om, hvordan man bliver gravid. Siden lærte jeg Sahayog at kende og fandt ud af, hvordan man bruger prævention. Så nu efter syv år har vi kun to børn."

Sunita, Uttar Pradesh, Indien

185.000 FIK SEKSUALUNDERVISNING OM KØN

Hvert år i uge 6 sætter Sex & Samfund fokus på seksualundervisning med den store, landsdækkende Uge Sex kampagne. Da kampagnen startede i 2008, deltog 39.000 elever. I 2012, hvor kampagnen satte fokus på køn, var dette tal vokset til over 185.000 elever fra grundskolen og ungdomsuddannelserne.

RÅD TIL ALLE OM SEKSUALITET, KROP OG FØLELSER

"Hej Sexlinien, ville bare lige sige at i styrer for vildt, og at i aldrig må stoppe med jeres geniale rådgivning. I har hjulpet mig og sikkert også mange andre. Husk bare lige at i er fucking seje og i er gode til jeres job :) I ER SÅ SEJE !!!!"

14-årig dreng fra Odense Kommune

UGANDISKE UNGE OPLYSER OM HIV OG PRÆVENTION

I Uganda arbejder Sex & Samfund sammen med RHU, for at inddrage unge i et projekt, der skal forebygge hiv-smitte blandt unge løsarbejdere. RHU har uddannet 80 ung-til-ung formidlere, som oplyser andre unge om seksuel adfærd. Projektet uddelte i 2011 også 255.218 kondomer til unge.

SEKSUALUNDERVISNING BLOMSTRER I VIETNAM

Siden 2003 har Sex & Samfund sammen med organisationen CGFED i Vietnam involveret unge i klubber, hvor de inddrages i både planlægning og udførelse af seksualundervisning. I 2012 afsluttes projektet, som for længst har opnået alle sine mål. I 2003 var der otte klubber, og alene i 2011 er der kommet 72 nye.

ØGET FOKUS PÅ SEKSUEL SUNDHED

Alt for mange unge smittes stadig med klamydia og andre seksygdomme. Sex & Samfund arbejder for at skabe øget politisk opmærksomhed og flere midler til arbejdet for seksuel sundhed, så det danske samfund kan spare nogle af de 257 millioner kroner, der hvert år bruges til behandling af seksygdomme.

KLINIK FOR SOCIALT UDSATTE

På Sex & Samfunds Præventions- og Rådgivningsklinik har socialt udsatte adgang til prævention og rådgivning. Det benytter over 1.600 personer sig af hvert år – folk, der ikke har mulighed for eller lyst til at opsøge deres egen læge.

Vi vil gerne sige tak til alle jer, der gør vores arbejde muligt: Institutioner og skoler i Danmark, partnere i Afrika og Asien, fonde, ministerier og styrelser, virksomheder samt private bidragydere, frivillige og medlemmer. Sammen med jer har vi gjort en fundamental forskel for mennesker i Danmark og internationalt. Vi ser frem til samarbejdet i 2012.